

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Кафедра археології, етнології та всесвітньої історії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

_____ Майя НІКОЛАЄВА

_____ 30 "

_____ серпня

_____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФОЛЬКЛОР ПІВДЕННО-ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ»

_____ (назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти _____ другий (магістерський)

Спеціальність _____ 032 Історія та археологія
(код і назва спеціальності)

Інститут/факультет _____ історії та філософії
(назва інституту, факультету)

2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Фольклор Південно-Західної України».
Одеса: ОНУ, 2024. 16 с.

Розробник: Петрова Наталія Олександрівна, кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри археології, етнології та
всесвітньої історії

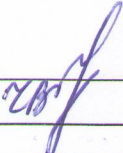
Протокол № 1 від "29" серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Олена СМІНТИНА)
(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

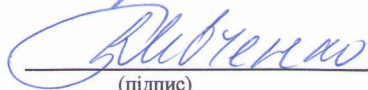
Погоджено із гарантом ОПП/ОНП

(Вадим ЧЕПЖЕНКО)
(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету історії та філософії

Протокол № 1 від "30" серпня 2024 р.

Голова НМК

(підпис)

(Галина ЛЕВЧЕНКО)
(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри археології, етнології та
всесвітньої історії

Протокол № ___ від "___" _____ 202__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)

(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри археології, етнології та
всесвітньої історії

Протокол № ___ від "___" _____ 202__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)

(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>032 Історія та археологія</u> (код і назва) Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)	Нормативна (вибіркова)	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	2-й
		<i>Семестр</i>	
		3-й	3-й
		<i>Лекції</i>	
		20 год.	6 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		10 год.	4 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		– год.	– год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	80 год.
Форма підсумкового контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: допомогти студентам простежити поетапне становлення та специфічні регіональні риси духовного середовища українського народу у його зв'язку з історичними явищами і подіями, з'ясувати роль фольклору у формуванні етнопсихології, світоглядних засад українців. Курс має на меті розгляд широкого спектру питань, пов'язаних з вивченням поетапного становлення духовного середовища українського народу у його зв'язку з історичними явищами і подіями: 1) Ознайомлення з історією дослідження фольклору Південно-Західної України; 2) Вивчення найбільш розвинутих в регіоні жанрів, з'ясувати роль усної народної словесності у формуванні етнопсихології, світоглядних засад українців. В курсі наголошується на світоглядному та виховному значенні української усної народної творчості; 3) Дослідження регіональних особливостей усної народної творчості українців південно-східного Поділля та степових районів Буго-Дністровського та Дністро-Дунайського межиріччя.

Завдання: аналіз культурного спадку українського народу на основі першоджерел дослідження українського фольклору (праці М.Костомарова, О.Потебні, М.Грушевського, І.Франка, Ф.Колесси та ін.); висвітлення загальнотеоретичних проблем, дослідження виникнення та розвитку найвідоміших шкіл і напрямів вітчизняної та світової фольклористики, аналіз сучасних проблем збереження культурної традиції та її вивчення. Ознайомлення з історією дослідження окремих жанрів української усної народної творчості. Вивчення найбільш розвинутих в Південно-Західній Україні жанрів та видів усної народної творчості. Дослідження регіональних особливостей усної народнопоетичної творчості на основі залучення архівних джерел та матеріалів польових досліджень.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальні компетентності

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК03. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології.

СК04. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.

Програмні результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен :

- Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології (ПР02)
- Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів (ПР04)
- Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо (ПР08)
- Здійснювати професійну діяльність та експертне консультування з актуальних проблем історії та археології, міжкультурної комунікації, архівної, музейної та пам'яткоохоронної діяльності (ПР10)

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фольклор та фольклористика: теоретичні засади, фактори впливу на розвиток, регіональна специфіка.

Тема 1. Вступ

Фольклор як вид творчої діяльності і складова культури. Мета і завдання спецкурсу. Об'єкт і предмет дослідження. Специфіка народнопоетичного мистецтва (усної народної творчості) українців. Структура та основні теми курсу. Джерельна база дослідження фольклору, форми та методи фіксації фольклорних текстів.

Тема 2. Регіональна специфіка фольклору

Фактори впливу на розвиток фольклору та його етнічні особливості. Фольклор та фольклористика. Специфічні риси усної народної творчості. Регіональна специфіка фольклору. Особливості фольклору Південно-Західної України.

Тема 3. Фольклор як історичне та етнографічне джерело

Відображення історичної дійсності у фольклорних творах. Джерелознавче значення фольклорних творів для доповнення та уточнення деяких історичних подій. Етнографічна складова фольклорних текстів. Специфіка побутування фольклору в полікультурному середовищі. Фольклор та сучасність.

Тема 4. Періодизація фольклору

Проблема періодизації фольклору. Основні періоди українського фольклору. Доісторична (міфологічна) та історична епохи розвитку українського фольклору. Регіональна специфіка періодизації фольклору Південно-Західної України.

Тема 5. Напрями та школи фольклористики

Шлях становлення і розвитку, в ході якого змінювались засади, місце серед інших дисциплін та методи дослідження фольклористики. Міфологічна школа. Міграційна школа. Теорія запозичень чи «мандрівних сюжетів». Антропологічна (етнографічна) школа. Історична школа фольклористики. Радянська школа фольклористики. Етнопсихологічна школа. Соціологічна школа. Теорія дифузійнізму. Географічно-історична школа. Школа структуралізму. Ритуально-міфологічна (неоміфологічна) школа.

Змістовий модуль 2. Світоглядні системи фольклору Південно-Західної України та його місце в обрядовій практиці

Тема 6. Основні світоглядні системи українського фольклору. Магія і міфологія

Дохристиянські вірування давніх слов'ян. Християнство і його вплив на розвиток української народної словесності. Магія як найдавніший пласт народної творчості та її форми. Давня праслов'янська міфологія.

Тема 7. Специфіка календарно-обрядової творчості Південно-Західної України.

Ритуально-міфологічна основа календарної обрядовості. Драматизовані календарно-обрядові дійства. Основні персонажі та атрибути. Міжетнічна взаємодія, форми її проявів у фольклорі.

Тема 8. Регіональні особливості родинно-обрядової творчості Південно-Західної України

Фольклор у молодіжному середовищі та дозвіллі. Форми побутування фольклору. Весілля як драма. Фольклор у весільній обрядовості: виникнення та становлення. Основні етапи весілля та його народопісенний супровід. Народна обрядовість, пов'язана з народженням дитини. Похоронна обрядовість. Голосіння, їх жанрові різновиди та регіональна специфіка.

Тема 9. Дитячий фольклор

Дитячий фольклор. Колискові пісні. Забавлянки. Жанри загальної народної творчості в дитячому фольклорі. Жанри, що виникли в дитячому середовищі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви теми	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Фольклор та фольклористика: теоретичні засади, фактори впливу на розвиток, регіональна специфіка.										
<i>Тема 1. Вступ. Фольклор як вид творчої діяльності і складова культури.</i>	6	2			4	9	1			8
<i>Тема 2. Регіональна специфіка фольклору</i>	10	2			8	9	1			8
<i>Тема 3. Фольклор як історичне та етнографічне джерело</i>	8	2	2		4	9	1			8
<i>Тема 4. Періодизація фольклору</i>	6	2			4	8				8
<i>Тема 5. Напрями та школи фольклористик</i>	12	2	2		8	9	1			8
Разом за змістовим модулем 1	42	10	4		28	44	4			40
Змістовий модуль 2. Світоглядні системи фольклору Південно-Західної України та його місце в обрядовій практиці										
<i>Тема 6. Основні світоглядні системи українського фольклору. Магія і міфологія</i>	12	2	2		8	12	1			10
<i>Тема 7. Специфіка календарно-обрядової</i>	12	2	2		8	12		2		10

<i>творчості Південно- Західної України.</i>									
<i>Тема 8. Регіональні особливості родинно- обрядової творчості Південно- Західної України</i>	14	4	2		8	11		2	10
<i>Тема 9. Дитячий фольклор</i>	10	2			8	11	1		10
Підсумковий модуль									
Разом за змістовим модулем 2	48	10	6		32	46	2	4	40
ІНДЗ*	20								
Усього годин	90	20	10		60	90	6	4	80

5. Темі семінарських занять

Навчальною програмою не передбачено

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин на д/в	Кількість годин на з/в
1	Фольклор як історичне та етнографічне джерело	2	-
2	Напрями та школи фольклористики	2	-
3	Основні світоглядні системи українського фольклору. Магія і міфологія	2	-
4	Специфіка календарно-обрядової творчості Південно-Західної України.	2	2
5	Регіональні особливості родинно-обрядової творчості Південно-Західної України	2	2
	Разом	10	4

7. Темі лабораторних занять

Не передбачені

8. Самостійна робота

Самостійна робота студентів зорієнтована на модульно-рейтингову систему оцінювання знань і є складовим елементом опанування навчальної дисципліни «Фольклор Південно-Західної України» та закономірним продовженням аудиторної роботи викладача і студентів.

Формами самостійної роботи студентів під час опанування даного курсу є: ознайомлення з основною літературою до курсу, обрання теми, складання бібліографії та виконання

індивідуального навчально-дослідного завдання, опрацювання архівних джерел, підготовка до підсумкового опитування наприкінці курсу.

№№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин д/в	Кількість годин з/в
	Змістовний модуль 1. Фольклор та фольклористика: теоретичні засади, фактори впливу на розвиток, регіональна специфіка.		
1.	Фольклор як вид творчої діяльності і складова культури. [1], [4], [5], [6], [7]	4	8
2.	Регіональна специфіка фольклору [1], [2], [3], [4], [5], [6], [7]	8	8
3.	Фольклор як історичне та етнографічне джерело [1], [2], [3], [4], [5], [6], [7]	4	8
4.	Періодизація фольклору [1], [6], [7]	4	8
5.	Напрями та школи фольклористики [1], [6]	8	8
	Змістовний модуль 2. Світоглядні системи фольклору Південно-Західної України та його місце в обрядовій практиці		
6.	Світоглядні системи фольклору Південно-Західної України та його місце в обрядовій практиці [1], [2], [3], [4], [5], [6], [7]	8	10
7.	Специфіка календарно-обрядової творчості Південно-Західної України. [1], [2], [3], [4], [5], [6], [7]	8	10
8.	Регіональні особливості родинно-обрядової творчості Південно-Західної України [1], [2], [3], [4], [5], [6], [7]	8	10
9.	Дитячий фольклор [1], [2], [3], [4], [5], [6], [7]	8	10
	Разом	60	80

До самостійної роботи відноситься:

- [1] – Підготовка до лекцій;
- [2] – Складання запитальника, робота з респондентами;
- [3] – Написання реферату/статті на основі опитування; виступ з доповіддю на науковій конференції.
- [4] – Підготовка презентацій та заходів-реконструкцій.
- [5] – Опрацювання архівних фольклорних матеріалів в фондах Державного архіву Одеської області
- [6] – Опрацювання наукової літератури по темі, складання інтернет-каталогу
- [7] – Підготовка презентацій/віртуального каталогу з обраної теми, ознайомлення та рецензування інтернет-версій наукових видань;

Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальна робота з викладачем є складовою частиною курсу, має на меті визначення рівня самостійної підготовки здобувачів до курсу та включає:

1. Виявлення схильності здобувачів до певної наукової проблеми, зокрема до проведення самостійних польових фольклорних/етнографічних досліджень, проведення аналізу фольклорних текстів в фондах Державного архіву Одеської області.
2. Допомога в складанні запитальника до обраної теми.
3. Обговорення теоретичних проблем, пов'язаних з підготовкою індивідуального навчально-дослідного завдання (методика польової роботи, форми та методи збору етнографічного матеріалу, фіксація матеріалу).
4. Підготовка та проведення на основі зібраного матеріалу етнографічної реконструкції.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується у вигляді есе-реферату, письмової роботи, етнографічної реконструкції, виступу з доповіддю на науковій конференції.

Структура написання студентом *реферату, есе, індивідуального навчально-дослідного завдання* складається із наступних обов'язкових елементів:

- Вступна частина (актуальність, характеристика обраної теми та перспективність її дослідження);
- Аналіз джерел та літератури по темі (на 2-3 абзаци);
- Виклад основного матеріалу;
- Ілюстративний матеріал, що підтверджує аргументаційну базу;
- Висновки;
- Список джерел та літератури.

Захист проєктів (рефертів, есе) та ІНДЗ відбувається за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, а також у формі участі в науковій конференції.

9. Методи навчання

Під час вивчення курсу використовуються різні методи навчання у вищій школі. *Пояснювально-ілюстративний метод* та *метод проблемного викладу* використовується під час лекцій для викладення й засвоєння фактів, підходів, оцінок, висновків, що наводяться у лекційній частині курсу для засвоєння значного обсягу інформації. *Евристичний метод* допомагає в організації активного пошуку розв'язання висунутих пізнавальних завдань. *Реконструкції та репродуктивний* використовується для відтворення традиційних уснопоетичних систем у культурі. *Дослідницький метод* використовується під час самостійної підготовки студентів. Студенти самостійно вивчають літературу, джерела, готуючись до контрольної роботи та виконуючи індивідуальне навчально-дослідне завдання. *Метод польового етнографічного дослідження* використовується фіксації та аналізу етнографічних реалій за обраною темою для закріплення теоретичних знань та виконання наукового завдання з метою практичного закріплення знань з курсу. *Опитування* – для реконструкції системи фольклорної творчості. *Дослідницький* – для вивчення результатів міжкультурної взаємодії, відображених в творах народнопоетичної творчості. Метод *проблемного* викладання застосовується під час вивчення регіональної специфіки усної народнопоетичної творчості.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Методи поточного/періодичного контролю: оцінювання активності та усне опитування під час лекцій та практичних занять; захист результатів виконання рефератів та написання есе; оцінювання доповідей, презентацій та індивідуального навчально-дослідного завдання.

Підсумковий контроль: форма підсумкового контролю – залік, бали для заліку накопичуються впродовж опанування навчальної дисципліни. Також передбачено відповіді на питання для підсумкового контролю для отримання балів.

Методи контролю включають поточне та підсумкове оцінювання. Поточне оцінювання студентів здійснюється через контроль знань з кожного змістового модуля.

При цьому враховуються два види поточного контролю: перший – за роботою під час аудиторних занять; другий – за результатами самостійної роботи до кожного змістового модулю, написання есе та письмової роботи, підготовка та проведення фольклорної/етнографічної реконструкції.

Підсумковий результат оцінювання враховує: поточне оцінювання за змістовними модулями, виконання індивідуального навчально-дослідного завдання у вигляді реферату та

усної перевірки знань студентів за контрольними питаннями. Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання є обов'язковим для всіх студентів. Усна перевірка знань студентів за контрольними питаннями є обов'язковою для тих студентів, які в результаті поточного оцінювання та виконання індивідуального завдання не набрали мінімальної для зарахування кількості балів (60 балів) та необов'язковим (за бажанням) для тих студентів, які бажають підвищити свій рейтинг.

Критерії оцінювання результатів навчання:

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Здобувач освіти		
Відмінно /зараховано	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Добре /зараховано	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно виконав більшість завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно /зараховано	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину завдань.

	суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причиннонаслідкових зв'язків і формулювання висновків.	Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків
Незадовільно з можливістю повторного складання / не зараховано	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вмє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані вміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / не зараховано	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. Питання для підсумкового контролю

До Змістового модулю 1.

Фольклор та фольклористика: теоретичні засади, фактори впливу на розвиток, регіональна специфіка.

1. Фольклор як вид творчої діяльності і складова культури.
2. Специфіка народнопоетичного мистецтва (усної народної творчості) українців.
3. Джерельна база дослідження фольклору, форми та методи фіксації фольклорних текстів.
4. Фактори впливу на розвиток фольклору та його етнічні особливості.
5. Специфічні риси усної народної творчості.
6. Регіональна специфіка фольклору.
7. Особливості фольклору Південно-Західної України.
8. Відображення історичної дійсності у фольклорних творах.
9. Джерелознавче значення фольклорних творів для доповнення та уточнення деяких історичних подій.
10. Етнографічна складова фольклорних текстів.
11. Специфіка побутування фольклору в полікультурному середовищі.
12. Проблема періодизації фольклору.
13. Основні періоди українського фольклору.
14. Регіональна специфіка періодизації фольклору Південно-Західної України.
15. Напрями та школи фольклористики

До Змістового модулю 2.

Світоглядні системи фольклору Південно-Західної України та його місце в обрядовій практиці

1. Дохристиянські вірування давніх слов'ян.

2. Християнство і його вплив на розвиток української народної словесності.
3. Магія як найдавніший пласт народної творчості та її форми.
4. Давня праслов'янська міфологія.
5. Специфіка календарно-обрядової творчості Південно-Західної України.
6. Ритуально-міфологічна основа календарної обрядовості.
7. Міжетнічна взаємодія, форми її проявів у фольклорі.
8. Регіональні особливості родинно-обрядової творчості Південно-Західної України.
9. Фольклор у молодіжному середовищі та дозвіллі.
10. Весілля як драма. Фольклор у весільній обрядовості: виникнення та становлення. Основні етапи весілля та його народопісенний супровід.
11. Народна обрядовість, пов'язана з народженням дитини.
12. Похоронна обрядовість. Голосіння, їх жанрові різновиди та регіональна специфіка.
13. Дитячий фольклор. Колискові пісні. Забавлянки.
14. Жанри загальної народної творчості в дитячому фольклорі.
15. Жанри, що виникли в дитячому середовищі.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль									Індивідуальне самостійне завдання	Сума балів
Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	40	100
5	5	8	5	8	8	8	8	5		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Кушнір В.Г., Петрова Н.О. Українознавчий компонент у навчально-виховному процесі: навчально-методичний посібник. Одеса: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова, 2017. 74 с.
2. Петрова Н.О. Український весільний ритуал. Методичні рекомендації зі спецпрактикуму для студентів історичного факультету спеціальності «етнологія». Одеса: Гермес, 2006. 33 с.
3. Петрова Н.О. Українська усна народна творчість. Методичні рекомендації зі спецкурсу для студентів історичного факультету. Одеса: Гермес, 2006. 37 с.
4. Робоча програма дисципліни.
5. Силабус навчальної дисципліни.

14. Рекомендована література

Основна

1. Кушнір В.Г., Петрова Н.О. Студентська етнографічна практика в контексті дослідження традиційної культури українців. *Археологія, етнологія та охорона культурної спадщини Південно – Східної Європи* : збірка наукових робіт присвячена 25 – річчю кафедри археології та етнології України Одеського університету імені І. І. Мечникова. Одеса : Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. 2018. С.460-468.
2. Мушкетик Л. Г. Моральний канон української традиційної культури: за фольклорними джерелами. Київ-Кам'янець-Подільський: ТОВ "Друкарня "Рута", 2022. 752 с.
3. Шаповал Л. І. Словник етнографічних (етнологічних) понять і термінів : термінологічний словник. Полтавський держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленко. Полтава : АСМІ, 2016. 298 с.
4. Долгочуб В.А., Петрова Н.О. Конструювання образу української традиційної культури в етнографічному дискурсі XIX ст. *Записки історичного факультету*. 27 випуск. Одеса: ОНУ імені І.І.Мечникова, 2016. С. 52-66.
5. Долгочуб В.А., Петрова Н.О. Прояви локальності у позаакадемічній реконструкції української традиційної культури. *Народна творчість та етнологія*. № 5. 2016. С. 18-23.
6. Петрова Н. Українознавчий компонент у сучасній культурі міста (з досвіду співпраці з одеськими телерадіокомпаніями). *Українознавство*. К., 2013, № 1(46). С. 102-105.
7. Петрова Н. Деякі аспекти мовної міжкультурної комунікації в Буджаку (гагаузо-болгарсько-молдовська взаємодія). *Intercultural communication in the context of globalization dialogue: development strategies. Monographic series «European Science»*. Book 4. Part 8. Chapter 2.7. 2021. P.206-215.
8. Петрова Наталія Олександрівна. Фольклорні записи студентів Одеського державного університету за матеріалами Колекції П. Т. Маркушевського в Держархіві Одеської області: особливості структури фонду та досвід опрацювання. *Folklore records of students of Odessa State University on the materials of the Collection of PT Markushevsky in the State Archives of Odessa region: features of the fund structure and experience of processing. Dokumentacja folklorystyczna studentów Odeskiego Uniwersytetu Państwowego na temat materiałów Kolekcji PT Markushevsky'ego w Archiwum Państwowym obwodu odeskiego: cechy struktury funduszu i doświadczenie w przetwarzaniu. Слов'янські мови, літератури і культури в умовах глобальної цифровізації*. Київ, 2021. С.49-50.
9. Петрова Н. О. Цифрові технології в процесі формування джерельної бази та фіксації спогадів свідків Голодомору на Одещині. «Україна і Європа: спільність історичної долі (ціннісний аспект)» в рамках міжнародного проєкту Erasmus+ за напрямком Jean Monnet «Implementation of European values as a basis of democracy in Ukraine» : матеріали наукової конференції «Україна і Європа: спільність історичної долі (ціннісний аспект)», Миколаїв, 16 листоп. 2022 р. / ЧНУ ім. Петра Могили. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2022. С.20-26. Електронна версія: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/587>

10. Петрова Наталія. «Свій-чужий-інший» в фольклорі етноконтактної зони: за матеріалами колекції П.Т.Маркушевського в Державному архіві Одеської області. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету* : збірник наукових праць. Серія: Історичні науки. Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2023. Вип. 63. С.92-99. <http://visnyk.idgu.edu.ua/index.php/nv/issue/view/36/31>

Додаткова

1. Борлак І., Петрова Н. Обряди викликання дощу у гагаузів Буджаку (середина - друга половина ХХ ст.). *Науковий вісник Чернівецького університету*: Збірник наукових праць. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. Чернівці: Чернівецький університет, 2012. Вип. 590-591. С.211-214.

2. Весільна обрядовість у часі і просторі. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Одеські етнографічні читання». Одеса, вид-во КП ОМД, 2010, 384 с. Електронна версія: https://drive.google.com/file/d/1SXjjUOa_KZE2FNC3jcxJ0-OmjIT3Tyge/view

3. Головаха Інна. Настінні графіті як форма побутування міської фольклорної традиції на сучасному етапі. *Етнологія. Фольклористика. Культурологія*. Книга 1. Доповіді та повідомлення. VI Міжнародний конгрес українців. Донецьк, 28.06-1.07.2005 р. Донецьк-Київ: Видавництво Асоціації етнологів, 2005. С.110-123.

4. Горбань Ірина. Фольклор і фольклористика болгар в Україні. Л., 2004. 253 с.

5. Грица Софія. Фольклор у просторі та часі. Вибрані статті. Тернопіль, 2000. 228 с.

6. Дмитренко М. М. І.Костомаров про міф і символ. *Матеріали до української етнології*. Збірник наукових праць. Випуск 3 (6). Київ, 2003. С.132-141.

7. Дмитренко М. Українська фольклористика другої половини ХІХ століття: Школи, постаті, проблеми. К.: Вид-во «Сталь», 2004. 384 с.

8. Етнокультурні процеси українсько-східнороманського порубіжжя. Одеські етнографічні читання: Збірка наукових праць: наукове видання /Колектив авторів. Одеса: «Одеський національний університет імені І.І.Мечникова», 2015. 296 с. Електронна версія: <https://drive.google.com/file/d/0ByPJo9c-A6fwc2R0TWZ0OW9IUjQ/view>

9. Календарна обрядовість у життєдіяльності етносу. Збірка наукових праць./ Матеріали міжнародної наукової конференції «Одеські етнографічні читання». – Одеса, 2011. 383 с. Електронна версія: http://archaeology-ethnology.onu.edu.ua/wp-content/uploads/2013/11/Kalendarsna_obryadovist_u_zhyttyediyalnosti.pdf

10. Кушнір В.Г., Петрова Н.О. Традиційна весільна обрядовість українців Одещини (20-80-ті рр. ХХ ст.). Одеса: Гермес, 2008. 256 с.

11. Кушнір В.Г., Петрова Н.О., Поломарьов В.М. У скорботних 1932-1933 роках. Одеса, вид-во КП ОМД, 2008. 298 с.

12. Кушнір В.Г., Петрова Н.О., Поломарьов В.М. Нариси традиційної культури українців Одещини (Миколаївський р-н). Одеса СМІЛ, 2010. 392 с.

13. Петрова Н. Рослини у весільній обрядовості українців Одещини: барвінок. *Етнічна історія народів Європи*. Збірник наукових праць. Київ: УНІСЕРВ, 2005. С.35-38.

14. Петрова Н.О. Етнокультурна символічність барвінку у весільній обрядовості українців Одещини. *Покликання служити науці і людям*: Науковий збірник (На пошану доктора історичних наук, професора Георгія Кожолянка). Чернівці: ТОВ «Видавництво «Наші книги», 2008. С.229-235.

15. Петрова Н.О. Весільна обрядовість українців Миколаївського р-ну Одеської області середини ХХ – початку ХХІ ст.: нові польові матеріали. *Весільна обрядовість у часі і просторі*. Збірка наукових праць. /Матеріали міжнародної наукової конференції «Одеські етнографічні читання». Одеса, 2010. С.293-324.

16. Петрова Наталія. Календарна обрядовість українців Миколаївського р-ну Одеської області середини ХХ ст.: нові польові матеріали. *Календарна обрядовість у життєдіяльності*

етносу. Збірка наукових праць. /Матеріали міжнародної наукової конференції «Одеські етнографічні читання». Одеса, 2011. С.267-278.

17. Петрова Н, Яцуник В. Дитячі ігри с. Сербинів на Хмельниччині середини ХХ ст. *Науковий вісник Чернівецького університету*: Збірник наукових праць. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. Чернівці: Чернівецький університет, 2012. Вип. 590-591. С.214-220.

18. Петрова Н. До питання про атрибути та символи весільного ритуалу болгар Буджака: хліб у передвесільному циклі обрядів. *Науковий вісник. Одеський економічний університет*. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. -Науки: економіка, політологія, історія. 2012. № 24 (176) С.153-159.

19. Петрова Н.О. Нематеріальна культурна спадщина: до питання про форми збереження та популяризації в медіапросторі сучасної Одеси. *Культурна спадщина України: сталий розвиток і національна безпека*: Зб. наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції, 20 квітня 2017 р., Київ /Український центр культурних досліджень. К. : НАКККіМ, 2017. т. 1. С.83-90.

20. Петрова Наталія. Репрезентація етнічної культури в фольклорних записах останньої чверті ХХ ст. (за матеріалами Державного архіву Одеської області). *Тези Міжнародної наукової конференції «Знакові постаті вітчизняної гуманітаристики у національно-культурному самоствердженні України»* (Київ, 25 травня 2017 року) /ІМФЕ ім.М.Т.Рильського НАН України. Київ, 2017. С.99-100.

21. Петрова Н. Реконструкції обрядів зимового циклу в умовах сучасного міста (на прикладі Одеси). *XI Буковинська міжнародна історико-краєзнавча конференція присвячена 100-річчю Української національної революції*. Тези доповідей, Чернівці: Технодрук, 2017. С.153-155.

22. Петрова Наталія. Традиційне весілля українців Нижнього Подунав'я. «Українське пограниччя: варіативність традиційної культури». *Одеські етнографічні читання : Збірка наукових праць: наукове видання / Колектив авторів. Одеса : «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова», 2018. С.280-293.*

23. Петрова Н. Весільна обрядовість молдован Фрумушики-Нова. *Фронтир в етнокультурному контексті*. Одеські етнографічні читання : Збірка наукових праць: наукове видання. Одеса : «Одеський національний університет імені І. І. Мечникова», 2019. С.86-95.

24. Петрова Н. Фольклор Буковини в звітах-записах студентів Одеського державного університету. *XIII Буковинська міжнародна історико-краєзнавча конференція*, присвячена 400 річчю Хотинської війни, Чернівці, 2021. С.90-92.

25. Петрова Н. Фольклор Буковини записами студентів Одеського державного університету (за матеріалами колекції П.Т.Маркушевського в Держархіві Одеської області) *Покликання служити науці і людям: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції до 75-річчя від дня народження відомого науковця, дослідника, краєзнавця, етнографа, громадського, культурного і політичного діяча професора Георгія Костянтиновича Кожолянка, 11 червня 2021 р. /М-во освіти і науки України, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області. Чернівці, 2021. С. 157-164.*

26. Петрова Н. Весілля українців повіту Тульча: структура, зміст, атрибути. *Danubian Cossacks – origins and cohabitation in northern Dobrudja*. Tulcea, April 6, 2019. Tulcea, 2019. p.125-133.

27. Petrova Natalia Tradycyjna świąteczna obrzędowość w nowoczesnym mieście (doświadczenie rekonstrukcji na przykładzie Odessy) Традиційна святкова обрядовість в умовах сучасного міста (досвід реконструкції на прикладі Одеси). *Międzynarodową konferencję naukową KARNAWALIZACJA W PRZESTRZENI WSPÓŁCZESNEGO MIASTA*. Opole, 20-21 października 2017 r. p.21.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. «Етнографія» — науково-популярний ресурс. Режим доступу: <https://ethnography.org.ua>
2. Електронний архів українського фольклору. Режим доступу: <https://folklore-archive.org.ua/>
3. Державний архів Одеської області. Режим доступу: <http://archive.odessa.gov.ua/>
4. Електронний архів Українського визвольного руху. Режим доступу: <http://avr.org.ua/>
5. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т.Рильського НАН України. Режим доступу: <http://etnolog.org.ua>
6. Кафедра археології, етнології та всесвітньої історії факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Режим доступу: <http://ae.onu.edu.ua/>
7. The Musical Heritage of Budzhak. Музична спадщина Буджака. Режим доступу: <https://www.facebook.com/profile.php?id=61559292599659>
8. Наукова бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова. Режим доступу: <http://lib.onu.edu.ua/>
9. Науковий журнал «Народна творчість та етнологія». Сайт та архів видання: <https://nte.etnolog.org.ua>
10. Національний музей Голодомору-геноциду. Режим доступу: <https://holodomormuseum.org.ua/>
11. Одеська національна наукова бібліотека. Режим доступу: <http://odnb.odessa.ua/>
12. Одеський археологічний музей НАН України. Режим доступу: <http://archaeology.odessa.ua/>
13. Одеський історико-краєзнавчий музей. Режим доступу: <http://www.history.odessa.ua/>
14. Український інститут національної пам'яті. Режим доступу: <https://uinp.gov.ua/>